

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE

1184 611
4
Febribus, quasdam super iis Ani-
madversiones Complectens.

QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON
Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,
PRO GRADU DOCTORIS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

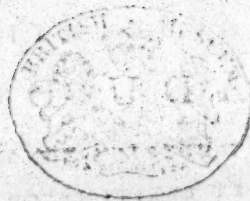
Eruditorum examini subijcit

GEORGIUS RICHARDUS KITTSON,
HIBERNUS.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXVIII.

43.

10.

10.

285.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

Febribus, quasdam super iis Ani-
madversiones Complectens.

PROOEMIUM.

CUM instituta hujusce Acade-
miae celeberrimae unumquem-
que, qui desiderio summos medicinae
honores sibi adipiscendi teneatur, ali-
quid non tantum scribere, sed etiam
in

in vulgus edere, jubeant, cumque hanc materiam plenissime et accuratissime modo systematico, ob angustiam temporis, tractare nequiverim, quasdam animadversiones eam spectantes, quas praxis multorum annorum mihi suggesserit, in medium proferre fatius duxi.

ANIMADVERSIO I.

Nullae febres reperiuntur, quae sunt, ut scholae medicae eas appellaverunt, accurate *Continentes*, quaeve exacerbationes vel remissiones per earundem decursum manifestas non habent.

Rem

Rem ita sese habere, Cullenus celeberrimus, in Primis suis Lineis, contendit, tam experientia propria doctus, quam auctoritate complurium aliorum medicorum famae haudquaquam mediocris innixus. Quinetiam observatio attenta et diuturna facit, ut idem mihi firme persuasum habeam, et igitur rem ita se habere, asserere non dubitem. Hoc quidem aegre a plurimis fuit concessum, quod remissiones et exacerbationes in frequentia pulsuum arteriarum difficile percipiuntur. Quamquam vero hoc interdum, non sine aliqua difficultate, fieri potest; in plerisque tamen exemplis eas notari posse, et eos medicos solos, qui non satis curae intentionisque adhibent, qui aegros

grotes invifunt, ut e Nilo canis lambit-
tat currens, et qui superficialia cogni-
tione contenti funt, fugere credo.
Quantum ad memetipfum attinet, eas
fere femper obfervare potui, et, fi
quando minus manifeftae fuerunt, auc-
tum caloris, fitis, et inquietudinis tem-
pora earum plerifque in febribus defig-
nare comperi.

Nonnulli hanc rem neglexerunt,
quia putarunt haec tempora notare et
diftinguere parvi effe momenti; fed
rem longe aliter fefe habere novi; ni-
hil enim adminiftrationi, me iudice,
remediorum idoneae et prudenti ma-
gis eft neceffarium. Quandocunque
figna febrium intenduntur et remit-
tunt,

tunt, remedia, quae uni alterive conditioni, et non utrique promiscue, accommodantur, esse opinor. Ex annorum octodecim experientia, per quos diversis in plagis medicinam fecerim, didicisse mihi videor, remedia, quae tempore exacerbationis sunt adhibenda, et in quibus fiducia potissimum collocari debet, esse opium, camphoram, tartarum emeticum, assam foetidam, pro statu febris et conditione modis diversis varianda. Dum vero remissio evidens adest, vel talis saltem, qualis in febribus violentis jure sperari potest, feliciter et cum successu prosperrimo adhibentur, cortex Peruvianus, vinum, et nutrimentum idoneum, quae non, sine summa injuria detrimentoque,

mentoque, dum signa ingravescebant, dari potuerunt. Igitur, si aliquis febribus cito, jocunde, tutoque mederi velit, ut haec tempora rite distinguantur, summi momenti est.

ANIMADVERSI O II.

Sidera coelestia in corpora mortalium vim habere plerique confessi sunt; sed exempla certa, in quibus agat, non saepe accurate fuerunt notata. Quamquam in febribus eam non operari multi ponunt, alii, contra, sunt, qui eandem multum posse enixe contendunt. In sententiam posteriorem concessit Doctor Franciscus Balfour, qui
Calcuttae

Calcuttae apud Indos Orientales medicinam facit ; medici vero pauci tantum fuerunt, qui opinionem ejus sustentare et firmare conati sunt. Quidam asserere non dubitant, eum in errorem gravissimum incidisse, et potestati lunari, quod conditioni aestuum marinorum, ut miasmata paludum, causa febrium intermittantium et remittentium praecipua, potentius agant, facienti revera debetur, retulisse. Hisce vero objectis responderi potest, Doctorem Balfour suas observationes in regionibus Mediterraneis, quae ab omni vi aestuum longe distitae fuerunt, saepe fecisse. Apud Indos Occidentales, ubi aliquamdiu medicinam feci, febres intermittentes omnibus lunae temporibus

B

bus

bus accidere videntur. Cum vero animam huic rei diligentissime intendissem, mihi ex toto fuit persuasum, febres plerasque frequentius sub plenilunium vel interlunium, quam ullo tempore intercedente, invasisse. Hoc accuratius notandi occasio quondam mihi subministrata est. Vir generosus, qui febre tertiana frequenter fuerat correptus, animadvertere coepit, eam frequentius violentiusque certis temporibus, quam aliis, invasisse. Cum vero tempora, quibus accederet, aliquamdiu literis consignasset, tempora accessionum mutationibus lunae, calendarium consulendo, accurate respondere postea compertus est. Ex hac observatione ad remedia idonea, ante
tempus

tempus accessionum gravium expectatum, decurrere doctus est; et hoc cum successu prosperrimo facere consuevit.

ANIMADVERSIO III.

Cum medici Britannici, in regionibus longe diversis, artem Hippocraticam saepe excolant, summi momenti est mutationes, quibus plagae diversae morbos, vel discrimina morborum, prout alii morbi in aliis regionibus oriuntur, impertiantur accurate diligenterque notare. Febres intermittentes, quae a miasmatis palustribus proficiuntur, in terris calidioribus, quam in frigidioribus, saepius semet ostendunt.

In

In regionibus autem ad certum gradum usque frigidis, ejusmodi febres vix unquam apparent. Igitur in insulis, quas Indi Occidentales tenent, febres, quantumcunque formae continuae sibi assumant, revera plus minusve naturae intermittentis vel remittentis constanter habent. Hoc semper suspectui haberi debet, et curatio earum hoc aliqua ex parte regenda est. Ibi cortex Peruvianus multo maturius, quam in febribus regionum sub septentrionibus positarum continuis, est praecipiens.

A N I.

ANIMADVERSI O IV.

Opinio apud medicos diu, et omni fere tempore quidem, invaluit, febres operationibus naturae, sine ullo medicinae auxilio, saepe sponte depelli. Rem ita se frequenter habere, inficiari non possum; et ulterius etiam lubens concedo, naturam in omni febre, eam tollendi consilio, uti videtur, aliquid conari. Sed non minus clare mihi persuasum est, hasce doctrinas et arti medicinae et vitis mortalium infaustas, immo aliquando exitiosas, fuisse. Non existimare non possum, hancce doctrinam de viribus naturae medicatricibus
statuam

statuam regis Babylonii Nebuchadnezzari, quam totus terrarum orbis venerare jubebatur, aliqua ex parte referre dici posse; cui caput ex auro, pedes vero e luto, constabant.

Nihil evidentius esse potest, quam conamina naturae interdum adeo debilia esse, ut consiliis suis respondere non possint; et igitur febres operationibus naturae concreditas frequenter exitio esse. Natura, quantum operationes suas in febribus spectat, virgines stultas, meo iudicio, reddere videtur, quae dormitantes repertae sunt, et clamore periculi nocturni excitatae, lucernas oleo destitutas habuerunt.

Omnibus

Om nibus quidem temporibus fuit concessum, operationes naturae non tantum inefficaces esse, sed non raro curationis consiliis male accommodari, et saepissime tales in systemate motus ciere, quales perniciosi evidenter et manifeste sunt. Ob hanc igitur rationem, doctrina generalis virium naturae medicatricium animis medicorum juniorum, nondumque magnopere expertorum, non nimis inculcanda est, et ei vix unquam ex toto credi debet. Quantum judicare possum, fiducia nimia in ea collocata ad negligentiam praxeos et inertiam, ab Hippocrate immortali ad magnum Sydenhamum usque, in febribus significo, medicos deduxit. Apud aemulos Stahlii quoque,

que, qui hujus doctrinae tenacissimi sunt, et eam omnium longissime prosequuntur, praxin in omnibus fere morbis debilem, mancam, et impotentem efficit, et, cur nonnulla e remediis potentissimis non tantum neglectui habuerint, sed eadem ex toto repudiaverint, in causa fuit.

Ita noxas, quae a doctrina virium naturae medicatricium profluere possunt, monstrare pro virili contendit; sed meum forsitan quoque rationem medendi magis actuosam, quae necessaria esse possit, proponere esse ducetur. Hoc autem modo sequente facere enitar.

Sub

Sub initium omnium febrium, quae sub forma continua semet ostendunt, ad praeparata ex antimonio, cum primum invadunt, protinus confugere utilissimum esse existimo. Si in plagis calidioribus oriuntur, ubi bilis redundare consuevit, semper proficiet operationem antimonialis, ut bilis deorsum evacuetur, ita dirigere. Et idem remedium, idem praestandi consilio, repetere, prout necessitas exigit, magis minusve conveniet.

Aliud exemplum, in quo remedia mature dare utile esse reperietur, est, cum praeparata ex antimonio data, ut febris intermittat, vel clare remittat, fecerunt, vel cum natura ejus proclivitatem

vitatem ad hasce formas manifestam ostendit. Rebus semet ita habentibus, cortex Peruvianus, temporibus remissionis, statim praecipendus est; et quam tutum commodumque sit ad hanc viam medendi confugere, experientia medicorum apud Indos et Orientales et Occidentales satis superque demonstravit.

In regionibus ad Austrum vergentibus, paroxysmi repetiti saepe in primis periculosi sunt, et etiam, ubi nihil periculi protinus timendum, operationes naturae finem morbi non facile facturas esse evidenter ostendunt. Contra, si causa non deest, cur ullas sequelas singulares, quales sunt hepatis vel lie-

nis

nis congestiones, incafas esse suspiceris, admodum probabile est, repetitos paroxysmos has certius excitaturos et acceleraturos. Igitur, quanquam monitis eorum contrarium est, qui vires naturae medicatrices plurimi aestimant, ut cortex Peruvianus mature et liberaliter detur, suadeo. Hanc sanandi rationem et necessariam et idoneam esse, per longum medicinam faciendi spatium, assidue constanterque comperi, quanquam multum operae curaeque in natura morborum considerata posui, in verba nullius magistri jurare addictus, et vero soli exquirendo intentus.

Multis

Multis inductus doctrinam virium naturae medicatricem aliqua ex parte non averfari non possum. Opinione hanc firmare potui, in multis et numerosis exemplis, quam longe praxis actiuosa huic doctrinae antecellat, monstrando, ubi ad usum vini copiosum, ad opium, ad camphoram, ad lavationem, et epispastica, cum fructu evidentissimo, confugitur. Hoc opusculum vero in longitudinem maiorem, quam quae ad monstrandum, qua reverentia institutis academiae morem geram, sufficiet, producere; nec mihi in praesentia commodum est, nec quidem necessarium esse videtur. Unam insuper animadversionem tantum adjiciam, quam

quam silentio praeterire humanitas minime patitur.

ANIMADVERSIO V.

In curatione morborum aggredienda, et in malis, quibus aegrotus opprimitur, levandis, quam maxime promptus et actuosus tamdiu esse volo, quamdiu remedia, quae adhibeam, ullum auxilium promittunt. Caeterum exempla febris semet ostendere confitear necesse est, quae opem medicinae spernunt, et tandem, licet ars omnia, quae opis suae sint, summa prudentia praestet, pro certo funesta evadunt. Hoc quoque, postquam morbus aliquantum progressus

progressus est, saepe clare praevideri potest. Cum igitur fatum aegrotantis ineluctabile esse videtur, ut, pro praxi actiuosa, quam supra tot laudibus ornaverim, ad contrariam decurreretur, et *Euthanasiae* miserandi aegroti confuleretur suaderem, epispasticis et omnibus aliis remediis, doloris efficacibus et inutilibus, quae nihil aliud quam moribundum perturbant et excruciant, omissis.

F I N I S.

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE